

BIURO OBSŁUGI RUCHU INICJATYW SAMOPOMOCOWYCH - BORIS

The Support Office for the Movement of Self-Help Initiatives

ul. Nowolipie 25B, 01-011 Warszawa Poland

Tel.: +(48 22) 38-39-82; Tel./FAX: +(48 22) 38-26-72

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI BORIS W ROKU 1993

OPIS PROBLEMU

Organizacje społeczne w PRL znajdowały się, aż do 1989 roku, prawie całkowicie pod kontrolą państwa. Ich działalność nie była więc efektem inicjatyw oddolnych. Obecna ustawa o fundacjach i stowarzyszeniach otworzyła nowe możliwości zorganizowanego działania na polu kultury, ochrony środowiska i pomocy społecznej. Wyrazem tego jest powstawanie licznych grup samopomocy i organizacji pozarządowych, działających w sferze socjalnej.

Na skutek zmian społeczno-politycznych i prawnych w Polsce, nastąpił bardzo dynamiczny rozwój organizacji pozarządowych. W 1989 roku działało kilkanaście fundacji. Obecnie liczba fundacji i stowarzyszeń sięga kilku tysięcy, a co miesiąc rejestruje się dalszych kilkadziesiąt. Organizacje pozarządowe są wyrazem potrzeb społeczeństwa, wypełniają lukę pozostawioną przez instytucje rządowe i samorządowe oraz sferę biznesu. Specyfiką, a jednocześnie zaletą organizacji świadczących usługi w pomocy społecznej jest z jednej strony poszerzanie zakresu usług, z drugiej zaś strony coraz większa specjalizacja w ramach wykonywanych zadań. Organizacje pozarządowe działają w takich obszarach jak: bezdomność, niepełnosprawność, problemy samotnych matek, bezrobocie, upośledzenia umysłowe, uzależnienia. W przypadku niektórych problemów społecznych są one jedynym podmiotem działania (np. bezdomność).

W procesie rozwoju organizacji pozarządowych w Polsce zauważalna stała się potrzeba wspierania tego ruchu na poziomie merytorycznym, organizacyjnym i finansowym oraz analizowanie kierunków jego rozwoju. Mimo olbrzymiej motywacji wielu ludzi, organizacje często zawieszają swoją działalność z powodu niemożności znalezienia funduszy na bieżące funkcjonowanie, mają kłopoty z długofalowym, skutecznym rozwijaniem swojej działalności. Związane jest to z brakiem umiejętności: planowania, pisania programów i projektów, zarządzania organizacją, zbierania funduszy, tworzenia zespołu. Dlatego też potrzebne są placówki, które w sposób bezpośredni wspierałyby sektor organizacji pozarządowych poprzez poradnictwo i pomoc fachową.

Istnieje również potrzeba ciągłej wymiany doświadczeń, stworzenia sieci wzajemnej współpracy, zbierania modelowych rozwiązań oraz gromadzenia materiałów, z których organizacje mogłyby korzystać. Brak jest również wypracowanych i utrwalonych wzorów działania. Tego typu struktury wspierające sukcesywnie powstają, są to m.in. BORIS, BORDO, JAWOR/KLON, jednakże ich ilość jest ciągle niewystarczająca w stosunku do potrzeb sektora.

Brakuje również wyszkolonych i doświadczonych liderów organizacji pozarządowych, którzy stanowiliby siłę tego sektora, ludzi wszechstronnie przygotowanych do działania. Dlatego tak ważne jest organizowanie szkoleń, które umożliwiałyby nabywanie nowej wiedzy i umiejętności.

Ponieważ system pomocy społecznej w Polsce oparty jest głównie na państwowej strukturze, istnieje konieczność znalezienia płaszczyzny współpracy pomiędzy coraz silniejszym ruchem organizacji pozarządowych a sektorem państwowym. Tylko współpraca i wzajemne uzupełnianie się może doprowadzić do wypracowania wszechstronnego, całościowego systemu pomocy socjalnej w Polsce. Niestety, stereotypy i wzajemny brak zaufania bardzo często uniemożliwiają formy jakiegokolwiek współpracy. Dlatego potrzebne są wspólne inicjatywy, bezpośrednie kontakty (szczególnie na poziomie lokalnym), czytelne zasady współpracy oraz traktowanie pozarządowego sektora samopomocowego nie jako siły alternatywnej lecz jako siły wspierającej i uzupełniającej.

Niezwykle istotnym zagadnieniem jest wymiana informacji oraz poznawanie różnych wzorów działania, nie tylko w kraju. Z tego powodu wydaje się, że ważnym elementem w procesie rozwoju niezależnego sektora w Polsce jest współpraca międzynarodowa. Daje ona szansę porównania programów organizacji już działających w kraju z programami zagranicznymi. Stwarza również możliwość zapoznania się z istniejącymi strukturami pomocy socjalnej w innych krajach i wykorzystania niektórych rozwiązań.

HISTORIA

Starając się odpowiedzieć na te potrzeby, w maju 1992 roku powstało, jako wspólne przedsięwzięcie warszawskiego Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej i kilku organizacji pozarządowych, Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych (BORIS). Przez rok Biuro działało jako struktura nieformalna. W czerwcu 1993 zostało zarejestrowane jako Fundacja. Należy podkreślić, że zasadą powołania i działania Biura jest swobodne, otwarte porozumienie suwerennych podmiotów i to, że nie rości on sobie praw do reprezentowania organizacji pozarządowych.

Biuro współpracuje z organizacjami działającymi na polu szeroko rozumianej pomocy społecznej, a także organami administracji rządowej i samorządowej z terenu Warszawy i województwa warszawskiego. Faktyczny zasięg Biura Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych jest jednak większy. Jego założeniem jest wszechstronne wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych z sektora pomocy społecznej oraz przekazywanie, organizacjom i Wojewódzkim Zespołom Pomocy Społecznej, doświadczeń dotyczących tworzenia i funkcjonowania Biura. Tego typu informacje i doświadczenia mogą być przydatne przy inicjowaniu działalności podobnych placówek w poszczególnych województwach na terenie całego kraju, przy zachowaniu ich pewnej suwerenności.

Biorąc pod uwagę specyfikę powstania Biura, powołanego na mocy porozumienia organizacji pozarządowych i Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Warszawie oraz skuteczność jego działania, regionalny charakter tego typu ośrodków wydaje się najwłaściwszy.

Tak więc, powodzenie funkcjonowania BORIS ma istotne znaczenie dla rozwoju działań skierowanych na rozwój organizacji pozarządowych w Polsce.

W województwie warszawskim istnieje około 300 organizacji pozarządowych, działających na polu pomocy społecznej (fundacji, stowarzyszeń, grup samopomocowych). Każda z istniejących bądź podejmowanych inicjatyw, skierowana na udzielanie pomocy osobom potrzebującym jest bezcenna. Jednak ich funkcjonowanie często nie jest dostatecznie skuteczne i wymaga zróżnicowanych form wsparcia w pokonywaniu trudności.

STRUKTURA FUNDACJI

Organizacje i instytucje zaangażowane w tworzenie BORIS to:

Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej
Fundacja Pomoc Społeczna "SOS"
Bank Informacji o Organizacjach Samopomocy Społecznej KLON
Fundacja dla Polski/Europejskie Centrum Fundacji
Fundacja im. Stefana Batorego
Biuro Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach BIFIS
Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
Fundacja "Bez Względu Na Niepogodę"

Skład Rady Fundacji:

Halina Lipke, Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej
Anna Durufle-Łozińska, Fundacja dla Polski/Europejskie Centrum Fundacji
Wojciech Onyszkiewicz, Fundacja Pomoc Społeczna "SOS"
Krzysztof Herbst, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
Jacek Wojnarowski, Fundacja im. Stefana Batorego
Tomasz Kaźmierczak, Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej
Roman Comi, Biuro Obsługi Fundacji i Stowarzyszeń
Jakub Wygnański, Bank Informacji o Organizacjach Samopomocy Społecznej KLON

Zarząd Fundacji:

Paweł Jordan, Prezes
Halina Lipke, Wiceprezes

Anna Durufle-Łozińska, Wiceprezes
Katarzyna Sekutowicz, Skarbnik

Pracownicy Biura:

Paweł Jordan, Dyrektor
Barbara Przybylska, Wolontariusz ONZ d/s organizacji i zarządzania
Katarzyna Sekutowicz, Dział Informacji
Katarzyna Kozłowska, Program PHARE
Dariusz Pietrowski, Program PHARE
Zbigniew Wejcman, Program PHARE
Barbara Hansen, Wolontariusz ONZ, Centrum Wolontariatu
Małgorzata Ochman, Centrum Wolontariatu
Piotr Komosa, Prawnik wolontariusz
Kazimierz Jeleński, Prawnik wolontariusz
Agnieszka Ciesiołkiewicz, Wolontariusz

Instytucje, które finansowo i organizacyjnie wspierały BORIS:

Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej
Fundacja dla Polski/Europejskie Centrum Fundacji
Fundacja Pomoc Społeczna "SOS"
The German Marshall Fund of the United States
Program Phare 022
United Nations Development Program (ONZ)
Fundacja im. Stefana Batorego

CELE FUNDACJI "BORIS"

1. Stworzenie płaszczyzny współpracy organizacji pozarządowych w Warszawie i województwie warszawskim oraz w Polsce i za granicą.
2. Promowanie współpracy organizacji pozarządowych z organami administracji rządowej i samorządowej.
3. Rozszerzenie wiedzy o organizacjach pozarządowych w Polsce i za granicą.
4. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych w Warszawie, województwie warszawskim i w Polsce.
5. Wyżej wymienione cele będą realizowane w szczególności na rzecz organizacji i inicjatyw działających na polu szeroko rozumianej problematyki socjalnej.

DLA REALIZACJI WYŻEJ WYMIENIONYCH CELÓW, BORIS PROWADZI NASTĘPUJĄCE FORMY DZIAŁALNOŚCI:

I. Poradnictwo

Działalność poradnicza naszego Biura opiera się na możliwie wszechstronnej pomocy ludziom, którzy chcieliby działać oraz tym, którzy już działają lecz potrzebują wsparcia. Pomoc ta rozpoczyna się od momentu zgłoszenia się do nas osób, które mają jakiś pomysł i nie wiedzą jak go zrealizować. Wspólnie wypracowujemy plan i program działania, a także przekazujemy wiedzę o podstawowych regułach działania zorganizowanej grupy nastawionej na długofalowe funkcjonowanie. Wspieramy organizacje w kolejnych krokach prowadzących do rejestracji fundacji bądź stowarzyszenia.

Staramy się zbierać wszelkie możliwe informacje na temat dostępnych źródeł finansowania, a także pomagamy w pisaniu projektów i wniosków o dotacje. Promujemy idee współpracy z innymi organizacjami oraz agendami rządowymi, a szczególnie samorządowymi.

Przyjmujemy założenie, że tylko dobrze przygotowana do działania organizacja, z rzetelnie napisanym programem, może być partnerem dla wszelkich władz lokalnych i instytucji wspierających. Wierzimy głęboko, że rzeczywista siła tkwi w sprawnie i długofalowo działających organizacjach, współpracujących ze sobą oraz mających wsparcie ze strony władz lokalnych i centralnych.

Bardzo ważną funkcją, którą staramy się spełniać, jest wsparcie psychiczne i moralne dla ludzi, którzy często zmagają się z przeciwnościami losu pomagając sobie i innym, a jednocześnie odciążając państwo od swoich roszczeń. Uświadamiamy im ich wagę i rolę w procesie budowania społeczeństwa obywatelskiego.

Pomimo, że nie prowadzimy poradnictwa dla osób indywidualnych, z powodu wyjątkowości naszej placówki często zwracają się do nas osoby poszukujące organizacji lub instytucji będących w stanie udzielić im pomocy. Staramy się w miarę możliwości, przy współpracy z Wojewódzkim Zespołem Pomocy Społecznej w Warszawie, problemy takich osób rozwiązywać.

Pomoc, której udzieliliśmy:

1. Poradnictwo z zakresu zakładania i zarządzania organizacjami pozarządowymi, przygotowanie pisania programów, planowanie działań i budżetów tych organizacji oraz pisania wniosków o dotację do sponsorów. Porad takich udzieliliśmy 70 organizacjom.

2. Pośrednictwo w udzielaniu pomocy indywidualnym osobom. Udzieliliśmy około 80 porad tego typu.

3. Porady prawne dotyczące fundacji i stowarzyszeń. Współpracujemy z prawnikami - wolontariuszami. Poradnictwo prawne zostało wprowadzone w marcu 1993 r. i udzielone ok. 12 organizacjom.

Służymy również swą radą jako konsultanci szeregu inicjatyw, które mają swoim zasięgiem w przyszłości objąć cały kraj. Uczestniczymy bezpośrednio przy realizacji takich programów jak:

1. Bank Żywności w Warszawie - celem tworzonego banku jest gromadzenie niewykorzystanej w kraju żywności i opracowanie optymalnego systemu jej dystrybucji w taki sposób, by trafiała do środowisk najbardziej jej potrzebujących ;

2. Biuro Porad Obywatelskich - celem tego projektu jest stworzenie sieci ośrodków, które mogłyby swoją radą i pomocą, posługując się aktualnymi przepisami prawnymi, służyć każdemu obywatelowi w sytuacji, w której on sam nie potrafi sobie pomóc.

Poradnictwo prowadzone jest minimum przez dwie osoby, co pozwala uniknąć ewentualnych błędów oraz umożliwia kompleksowe omówienie rozwiązywanych problemów. Regułą jest, że dane organizacje korzystają z naszej pomocy kilkakrotnie, dlatego też liczby które podajemy nie są pełnym obrazem naszego poradnictwa.

Należy dodać, iż porady te są prowadzone bezpłatnie. Ma to szczególne znaczenie dla małych fundacji i stowarzyszeń, które często nie mają pieniędzy na tego typu usługi. Dzięki wsparciu finansowemu Fundacji dla Polski możemy zapewnić naszym prawnikom niezbędne materiały (poradniki, kodeksy) na miejscu, w Biurze.

II.Szkolenia

Istnieje bardzo silna potrzeba szkoleń dla liderów organizacji pozarządowych; mają one na celu podnoszenie poziomu umiejętności organizacyjnych. Wskazane jest również organizowanie szkoleń dla pracowników państwowej pomocy społecznej, ukazujących możliwości współpracy z sektorem organizacji pozarządowych.

Szkolenia dla liderów organizacji pozarządowych oraz pracowników administracji publicznej:

1. Boris organizował regularnie co dwa miesiące szkolenia dla organizacji pozarządowych o strukturze i zasadach funkcjonowania pomocy społecznej w Polsce w świetle nowej ustawy. Program obejmował:

- informację o BORIS-ie;
- strukturę i zadania pomocy społecznej;
- omówienie roli pracowników socjalnych;
- formy świadczeń i zasady ich udzielania.

Szkolenia te są organizowane wspólnie z Wojewódzkim Zespołem Pomocy Społecznej. Do tej pory odbyły się 4 szkolenia, w których brało udział 50 organizacji.

2.Szkolenia dla dyrektorów i pracowników socjalnych Wojewódzkich Zespołów Pomocy Społecznej i Odrodników Pomocy Społecznej z całej Polski. Program obejmował zapoznanie uczestników z założeniami i działalnością organizacji pozarządowych, z oczekiwaniami tych organizacji i możliwością współpracy z nimi. Szkolenia te były organizowane wspólnie z Ministerstwem Pracy i Polityki Socjalnej, Bankiem Informacji o Organizacjach Samopomocowych KLON oraz z Biurem Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach.

Współorganizowaliśmy do tej pory szkolenia dla ok. 150 dyrektorów z następujących województw:

Poznań, Gdańsk, Konin, Słupsk, Katowice, Lublin, Opole, Zamość, Wrocław, Rzeszów, Legnica, Krosno, Warszawa, Płock, Ciechanów, Toruń, Skierniewice, Łomża, Białystok, Szczecin, Koszalin, Piła, Gorzów Wlkp., Bielsko-Biała, Nowy Sącz, Częstochowa, Sieradz.

3.Uczestniczyliśmy, jako szkoleniowcy, w szkoleniu organizowanym przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży dla 40 liderów organizacji pozarządowych zajmujących się dziećmi i młodzieżą. Szkolenie to odbyło się w 4-trzydniowych blokach i zawierało takie tematy jak: zarządzanie organizacją, pisanie programów, zbieranie funduszy, przeprowadzenie oceny.

4.Uczestniczyliśmy także jako facilitatorzy w III Polsko-Amerykańskiej Konferencji poświęconej problemom dzieci i młodzieży w społeczności lokalnej - Gdańsk, organizator: Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży.

5.Przeprowadziliśmy również: dwa jednodniowe szkolenia dla 20 liderów NGO's na temat "Tworzenie grupy współpracowników" w ramach BOFIS; dwudniowe szkolenie dla 40 osób z "Caritasu" oraz 18 osób z OPS w Szczecinku na temat "Planowanie programów;" czterodniowe szkolenie dla 20 liderów gminnych programów antyalkoholowych na tematy "Planowanie strategiczne" oraz "Zbieranie funduszy jako marketing organizacji pozarządowych."

6.Przeprowadziliśmy dwa bloki szkoleniowe na temat "Rozwój organizacji pozarządowych oraz możliwości współpracy z sektorem państwowym na polu pomocy społecznej" w Białobrzegach, dla 40 pracowników socjalnych z terenu całego kraju.

7.Uczestniczymy w tworzeniu projektu wykształcenia 8 wszechstronnych trenerów dla sektora NGO's w Polsce, w ramach dwuletniego programu "Civil Society Development Program."

Szkolenia dla pracowników BORIS:

Chcielibyśmy przekazać uczestnikom szkoleń wszechstronną wiedzę z zakresu zarządzania organizacją pozarządową o charakterze non-profit. Zależy nam, aby szkolenia te prowadzić własnymi siłami. Chcąc tego dokonać każdy z nas kształci się, aby przy posiadanej, ogólnej wiedzy na temat kierowania organizacjami, stać się również fachowcem w określonej dziedzinie i aby wiedzę tą umieć przekazywać innym. Udział pracowników Biura w szkoleniach wydaje nam się tak samo ważny, jak organizowanie szkoleń. Sprawnie działający zespół to zarazem sprawnie działająca organizacja i dobrze wykształceni animatorzy ruchu lokalnego, którzy swą wiedzę będą przekazywali innym.

Wszyscy pracownicy Biura BORIS stale podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach organizowanych przez:

1. Johns Hopkins University, Fundację im. Stefana Batorego i Forum Fundacji Polskich - zarządzanie NGO's;
2. Delphi International Group - temat: "Planowanie strategiczne i projektowanie programów" i "Procesy negocjacyjne;"
3. Civic Dialogue - "Trening dla Trenerów" - maj, październik 1993;
4. Biuro Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach - szkolenia dla NGO's;
5. American Labor Center - dla liderów organizacji zajmujących się bezrobotnymi;
6. Uniwersytet Warszawski - Podyplomowe Studium Kierowania Organizacjami Pozarządowymi i Instytucjami Samorządowymi UW.

III. Informacja

Jednym z problemów utrudniających rozwój organizacji pozarządowych jest brak przepływu informacji o podobnych programach i wzorach działania. Aby podnosić swe kwalifikacje, organizacje powinny mieć dostęp do literatury fachowej. Powinny posiadać informacje o podobnych inicjatywach w kraju i za granicą. Dopiero sprawny system informacyjny umożliwi powstanie sieci współpracy i docelowo sieci współdziałania. Dział Informacji to nie tylko inicjatywy związane z działalnością biblioteki, ale także animacja środowisk lokalnych: inicjowanie spotkań organizacji pozarządowych z danego terenu, promowanie współpracy pomiędzy wszystkimi trzema sektorami.

BORIS zbiera materiały i gromadzi informacje na temat NGO's w Polsce i na świecie:

1. Stworzyliśmy bibliotekę obejmującą ok. 300 pozycji: powstawanie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, monografie organizacji pozarządowych w Europie Zachodniej, metodyka rozwiązywania najtrudniejszych problemów społecznych(AIDS, narkomania, alkoholizm, bezdomność). Stale zbieramy wszelkie publikacje i opracowania poświęcone wyżej wymienionej problematyce oraz czasopisma i periodyki wydawane przez NGO's.

2.Dział Informacji reklamuje i rozpowszechnia materiały o NGO's. Rozdajemy wspólnie z Komitetem Helsińskim książkę zatytułowaną "Razem łatwiej. Stowarzyszenia i Fundacje. Tworzenie-kierowanie-rozwoj."

3.Podjęliśmy współpracę z Gazetą Informacyjną Pomocy Społecznej, wydawaną co miesiąc przez Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej oraz okresową współpracę promocyjną z ogólnopolskim dziennikiem "Super Express."

4.Prowadzimy, we współpracy z Bankiem Danych KLON, i udostępniamy Bank Danych o NGO's w Polsce. Dysponujemy najnowszą bazą danych o organizacjach pozarządowych, opartą na badaniach z przełomu 1992/93.

5.Wydajemy i rozpowszechniamy wśród NGO's w Warszawie i woj. stołecznym, ulotki reklamujące działalność biura BORIS.

6.Przyjęliśmy, w ramach praktyk, grupę ok. 80 studentów z Instytutu Profilaktyki i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego, informując ich o działalności BORIS oraz o rozwoju sektora non-profit w Polsce. Wygłosiliśmy wykład dla Wyższej Szkoły Pracowników Socjalnych w Warszawie o działalności BORIS.

W ramach aktywizacji społeczności lokalnej BORIS zainicjował działalność FORUM NA RZECZ POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM.

Od marca 1993 nasze Biuro rozpoczęło współpracę z kilkoma organizacjami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi. Celem tej inicjatywy jest rozwiązanie problemu barier architektonicznych w Warszawie. Nawiązano kontakt z instytucjami odpowiedzialnymi za infrastrukturę przestrzenną miasta, np. Zarząd Transportu Miejskiego, Urząd Miasta, Urząd Wojewódzki, Wojewódzka Dyrekcja Dróg i Mostów, WOZiRON. Rozproszenie kompetencji poszczególnych organów wymusiło zorganizowanie dużego roboczego spotkania wszystkich instytucji, władz miejskich i gminnych oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, które to spotkanie odbyło się 24 czerwca 1993. Podczas spotkania ustalono zakres pojęcia "bariery architektoniczne," wymieniono informacje o podjętych już działaniach na rzecz łamania tych barier, ustalono trudności oraz możliwości ich przezwyciężania. Następne spotkanie odbyło się 18.10.93 i było kontynuacją spotkania z czerwca.

IV. Współpraca z zagranicą

W roku 1992 nawiązaliśmy wiele kontaktów zagranicznych. W 1993 roku kontynuowaliśmy współpracę z następującymi organizacjami:

1. Niemiecki Parytetowy Związek Socjalny (DPWV):

a) Projekt "Senior:" Zorganizowaliśmy dla 15 uczestników z Polski seminarium w Hanowerze, Berlinie i Hamburgu w dn.08.11 - 11.11.93 na temat: "Dom Pomocy Społecznej - otwarty czy zamknięty świat." Uczestnicy odwiedzili 4 zakłady socjalne w Niemczech;

b) Współpracujemy przy budowie Domu Dziecka im. Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach. Dzięki naszej pomocy Fundacji Dzieci Zamojszczyzny udało się uzyskać na budowę domu kwotę około 6 mld zł.;

c) Zorganizowaliśmy wizytę Zarządu DPWV w Polsce, 14-15 października;

d) Zorganizowaliśmy wspólnie z DPWV Polsko-Niemiecki Program Szkoleniowo - Doradczy. Uczestniczyło w nim 35 osób z Polski (listopad, grudzień), przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej z pomocy społecznej oraz członkowie organizacji pozarządowych;

W pierwszym 10-dniowym pobycie w Niemczech brało udział 10 pracowników rządowej i samorządowej administracji socjalnej oraz 10 przedstawicieli organizacji pozarządowych, które tworzą struktury wspierające dla sektora Non-Profit. Temat przewodni: "Pozarządowe organizacje pomocy socjalnej w relacji do struktur publicznych."

W drugim 10-dniowym pobycie w Niemczech brało udział 15 liderów silnych organizacji pozarządowych. Temat przewodni: "Organizacje, związki i struktury koordynacyjne niezależnej pracy socjalnej."

2. HelpAge - Byliśmy współorganizatorami konferencji poświęconej prezentacji wyników badań ankietowych przeprowadzonych przez HelpAge na terenie Warszawy i Katowic, a dotyczących rozeznania potrzeb ludzi starszych. Konferencja odbyła się 6-7.05.1993 w siedzibie BORIS. Na jesieni zostało przeprowadzone jedno 3-dniowe oraz jedno 5-dniowe szkolenie prowadzone przez trenerów z Wielkiej Brytanii.

3. Kinderpostzegels - Podjęliśmy współpracę z holenderską fundacją deklarującą pomoc finansową dla programów wspierających samotne matki, ludzi bezdomnych, dzieci z rodzin patologicznych żyjących w ubóstwie, bezrobotnych. Pośredniczymy w kontaktach między polskimi organizacjami a Kinderpostzegels w formułowaniu wniosków o dotacje. Rozsyłaliśmy

przy współpracy Regionalnych Ośrodków Wsparcia (Gdańsk, Lublin, Poznań, Katowice) do wszystkich organizacji samopomocowych na terenie Polski informatory o możliwości starania się o dotacje w tej fundacji.

4. The Prince of Wales Business Leaders Forum - Uczestniczyliśmy w spotkaniach zorganizowanych przez tę organizację w Polsce, poświęconych nawiązaniu kontaktów między sektorem biznesu a sektorem rządowym, samorządowym i sektorem organizacji non-profit (np. seminarium na temat "Tworzenie wiarygodnego partnerstwa", Mądralin 4-5 maj).

5. Delphi International - Przeprowadziliśmy ocenę "Polskiego Programu Samopomocowego" na zlecenie Delphi International.

6. Uczestniczyliśmy w spotkaniu ekspertów z dziedziny organizacji pozarządowych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, organizowanego przez Fundację dla Polski w ramach programu CIVICUS w Warszawie. Uczestnicy reprezentowali następujące państwa: Słowenia, Węgry, Chorwacja, Bułgaria, Estonia, Polska oraz Francja.

7. Biuro BORIS było współorganizatorem Europejskiego Sympozjum "Społeczność lokalna wobec problemów społecznych i rozwoju społecznego." Organizatorami tego Sympozjum, obok Biura BORIS, byli:

- International Council on Social Welfare (Międzynarodowa Rada Pomocy Społecznej)
- Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej w Polsce
- Wojewoda Warszawski
- Fundacja Pomoc Społeczna "SOS"

Sympozjum to poświęcone było m.in. rozwiązywaniu problemów społecznych na poziomie społeczności lokalnych, granicom odpowiedzialności i możliwości gmin, uczestnikom lokalnej sceny publicznej, na której niepoślednią rolę odgrywają organizacje pozarządowe i ich liderzy. Sympozjum odbyło się w Warszawie, w dniach 01-04 grudnia 1993 roku. Wzięło w nim udział 150 przedstawicieli Europy Zachodniej, Centralnej i Wschodniej. Jednym z rezultatów Sympozjum było zawiązanie się grupy inicjatywnej w celu reaktywacji Polskiego Komitetu Narodowego ICSW.

NOWE INICJATYWY PODJĘTE PRZEZ BORIS W 1993

1. REGIONALNY OŚRODEK WSPIERANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

22.09.1993 roku została podpisana umowa pomiędzy Fundacją BORIS a Ministerstwem Pracy i Polityki Socjalnej - Departament Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, dotycząca utworzenia Regionalnego Ośrodka Wspierania Organizacji Pozarządowych (ROW), obejmującego teren Warszawy i 9 województw. Celem projektu 022 PHARE jest rozwój współpracy między organizacjami pozarządowymi a administracją państwową oraz rozwój usług socjalnych

świadczonych przez te organizacje. ROW będzie wspierał NGO's przy pisaniu programów oraz przy wypełnianiu wniosków aplikacyjnych do PHARE, będzie prowadził regionalną bazę danych o organizacjach pozarządowych oraz będzie przeprowadzał badania dotyczące organizacji i ich działalności na poziomie lokalnym. Do realizacji tego programu Biuro zatrudniło 3 osoby: Katarzynę Kozłowską, Dariusza Pietrowskiego i Zbigniewa Wejcmana.

2.CENTRUM WOLONTARIATU

W październiku rozpoczęliśmy realizację programu pilotażowego "Centrum Wolontariatu". Głównym celem działalności Centrum jest szerzenie idei wolontaryzmu w Polsce. Program jest realizowany poprzez następujące działania:

- ocenę obecnej roli i wykorzystania wolontariuszy w Polsce;
- promocję idei wolontariatu w środkach masowego przekazu;
- zainicjowanie programów pilotażowych w celu wypracowania metod profesjonalnego wolontaryzmu na polskim gruncie;
- przygotowanie pisemnego opracowania zasad postępowania wolontarystycznego.

W roku 1993 zostały zainicjowane dwa programy pilotażowe pod ogólnym hasłem "Trochę Dla Innych." Są to:

a\ Program Pacjent - Pacjentowi, którego celem jest stworzenie modelu współpracy wolontariuszy - byłych pacjentów z aktualnymi pacjentami i personelem medycznym w celu poprawy całościowej rehabilitacji pacjentów. Program ten jest realizowany wspólnie z "Fundacją Metalowych Serc";

b\ Drugi program jest konkursem na program wolontarystyczny wśród młodzieży szkolnej, który będzie trwał od 05.12.1993 do 05.12.1994. Przeprowadzono promocję programu w 12 szkołach, z czego do konkursu przystąpiło 9.

Promując idee wolontaryzmu ukazały się trzy migawki w TV oraz kilka wywiadów prasowych. Nawiązano szereg kontaktów z organizacjami, które w przyszłości mogą być potencjalnymi odbiorcami usług wolontariuszy.

GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA BORIS W ROKU 1993

- Coraz większa popularność związana z wszechstronnością działań i reklamą naszego Biura powoduje, że coraz więcej organizacji zgłasza się z prośbą o pomoc. Stajemy się znani nie tylko w województwie warszawskim, ale także w całej Polsce.
- Ponieważ jesteśmy instytucją pionierską na terenie kraju, zwróciły się do nas instytucje i organizacje z kilku miast w Polsce, chcąc korzystać z naszych doświadczeń w tworzeniu podobnych agend.

- Dzięki naszej pomocy wiele organizacji uzyskało pomoc finansową, którą szacujemy na ok. 8 miliardów złotych.
- Stworzyliśmy bardzo dobrze współpracujący ze sobą zespół, w którym każdy ma dokładnie określoną rolę. Układamy wzajemne stosunki na zasadach partnerstwa, zaufania, uzupełniania się i pracy grupy.
- Z czterech osób etatowo pracujących na początku 1993 stan osobowy powiększył się o kolejnych 4 pracowników oraz trzech wolontariuszy.
- Mamy zapewnione, z różnych źródeł, fundusze na 1994 rok, co czyni naszą placówkę wiarygodną i daje podstawę do dalszego wspierania sektora non-profit w Polsce.
- Zainicjowaliśmy trudny program pilotażowy "Centrum Wolontariuszy," którego celem jest szerzenie idei profesjonalnego wolontariatu w Polsce.
- Współorganizowaliśmy duże sympozjum międzynarodowe, które umożliwiło szeroką wymianę doświadczeń na temat możliwości i ograniczeń rozwoju społeczności lokalnych. W czasie sympozjum kilku uczestników z Europy Wschodniej zainteresowało się ideą stworzenia u siebie w kraju podobnej do BORIS struktury.
- W naszym poradnictwie i szkoleniach staramy się stosować metodę aktywnego uczenia "learning by doing".
- Opieraliśmy nasze działania na współpracy z wieloma organizacjami i instytucjami, co w sposób znaczący rozszerzyło zakres i możliwości świadczonych przez nas usług.
- Służyliśmy, jako konsultanci, polskim mass mediom, jak również przedstawicielom zagranicznych organizacji, w problematyce dotyczącej rozwoju organizacji pozarządowych w Polsce.
- Prowadziliśmy szeroką współpracę międzynarodową, dzięki której wiele organizacji i instytucji w Polsce miało możliwość zapoznania się z zagranicznymi metodami i rozwiązaniami problemów socjalnych, aby w rezultacie wykorzystać je na terenie kraju.

PRZEWIDYWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Chcemy lepiej poznać potrzeby organizacji samopomocowych z Warszawy i województwa warszawskiego. Chcielibyśmy sukcesywnie zapoznawać się z poszczególnymi organizacjami, co umożliwi prowadzona przez nasze Biuro decentralizacja bazy danych KLON.

2.Przewidujemy kontynuację prowadzenia wszechstronnego poradnictwa, rozszerzając systematycznie jego zakres. Rozpoczynamy od stycznia cykl szkoleń dla 15 liderów NGOs, który będzie trwał 4 miesiące - trzy dni w miesiącu.

3.Będziemy starać się stworzyć sieć porozumienia pomiędzy organizacjami z pomocy społecznej w Warszawie i województwie warszawskim.

4.Chcielibyśmy, aby w przyszłości na terenie kraju powstały organizacje o podobnym profilu działania jak BORIS, z uwzględnieniem regionalnych uwarunkowań.

5.Nawiazujemy kontakty z organizacjami zagranicznymi w celu umożliwienia wymiany doświadczeń pomiędzy organizacjami polskimi i zagranicznymi.

6.Staramy się zbierać informacje na temat możliwych źródeł finansowania organizacji pozarządowych w kraju oraz gromadzić materiały informacyjno szkoleniowe dla NGO's.

7.Chcemy kontynuować rozpoczęte już wspólne spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych i administracji państwowej, w celu przełamywania wzajemnej nieufności.

8.Przewidujemy ciągle wszechstronne szkolenia dla pracowników Biura w celu zwiększania i ulepszania usług które prowadzimy.

**NASZA NACZELNA ZASADA JEST OTWARTOŚĆ I SZACUNEK DLA KAŻDEGO
KTO ZWRÓCI SIĘ DO NAS O POMOC.
WSZYSTKIM KTÓRZY PRZYCZYNILI SIĘ DO TEGO, ABY BORIS MÓGŁ DZIAŁAĆ I
ROZWIJAĆ SIĘ - SERDECZNIE DZIĘKUJEMY**